

Retningslinjerne er godkendt af MR-SAM d. 2. juli 2013 og af Nordisk Råds Session d. 30. oktober 2013

Retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014

Nordisk Ministerråd har siden 1991 opbygget et tæt samarbejde med Estland, Letland og Litauen. Nordisk Ministerråd ønsker at fastholde og udbygge samarbejdet, som kan bidrage til at skabe en stærk Østersøregion og mindske velfærdskløften mellem landene i regionen. Samarbejdet sker med udgangspunkt i fælles værdier om menneskerettigheder, tolerance, ligestilling og god forvaltningsskik.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal supplere de nordiske landes bilaterale samarbejde med de tre baltiske lande, og skal foregå på områder, hvor det fællesnordiske samarbejde giver en større nordisk nytte end bilateralt samarbejde.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal også bidrage til etablering af netværk og erfaringsudveksling mellem landene. Dette skal bidrage til en fortsat udvikling af den nordisk-baltiske samhørighed og fælles forståelse.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal ikke overlappende med de eksisterende regionale samarbejdsfora, men skal medvirke til at facilitere et bredere regionalt samarbejde i regionen gennem at supplere og udbygge eksisterende netværk i regionen. Samarbejdet skal bidrage til at styrke Den Nordlige Dimension og EU's Østersøstrategi og andre overordnede politiske rammeværk for Østersøregionen. Nordisk Ministerråd har et særligt tæt samarbejde med Østersørådet (CBSS).

Samarbejdets gennemførelse

De nordiske samarbejdsministre har det overordnede ansvar for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen og varetager den overordnede koordination af samarbejdet.

Indenfor rammerne af de nordiske landes formelle samarbejde i Nordisk Ministerråd samarbejdes der på flere områder mellem fagministerråd og embedsmandskomiteer og tilsvarende fagministre og embedsmænd i Estland, Letland og Litauen. Samarbejdet omfatter fælles programmer, fælles projekter og udvikling og koordination af policies. Dette støtter og sker sideløbende med de otte landes udenrigsministres NB8 samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål.

Samarbejdet mellem de nordiske fagministerråd og deres modparter i de baltiske landes administrationer er først og fremmest et politisk samarbejde, som skal styrkes og udbygges på områder, hvor der er en fælles interesse for det. Det kan ske i form af eksempelvis politiske erklæringer, samarbejdsaftaler eller fælles programmer og projekter.

Nordisk Ministerråds kontorer i Tallinn, Riga og Vilnius har en central rolle i udviklingen af samarbejdet. Kontorerne identificerer samarbejdsområder af interesse for de baltiske lande og identificerer mulighederne for udvikling af det nordisk-baltiske samarbejde. Kontorerne arbejder tæt sammen med NMRs fagministerråd og bistår fagministerrådene i gennemførelsen af samarbejdet. Kontorerne har også tæt kontakt til de nordiske landes ambassader i Estland, Letland og Litauen og har en central koordinerende rolle i gennemførelsen af fællesnordiske initiativer på områder af nordisk nytte. Kontorerne udfører endvidere opgaver som program- og projektadministrator, både af fællesnordiske projekter og af øvrige projekter såsom EU-projekter.

I udviklingen og gennemførelsen af samarbejdet fortsættes dialogen med Nordisk Råd.

Samarbejdets prioriteter

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen kan udvikles på alle områder af fælles interesse for de nordiske og baltiske lande. De konkrete prioriteter fastlægges i fagministerrådernes egne programmer for samarbejdet samt i de årlige virksomhedsplaner for Nordisk Ministerråds kontorer.

De konkrete aktiviteter i kontorerne virksomhedsplaner skal gennem forankring i det relevante fagministerråd afspejle de nordiske landes prioriteringer i samarbejdet og de konkrete prioriteringer for samarbejdet i hvert af de baltiske lande. Et fagministerråds samarbejde med de baltiske lande finansieres som udgangspunkt fra fagministerrådets eget budget.

Der bør særlig fokuseres på følgende prioriterede områder, som særligt er i de nordiske landes interesse:

Retningslinjerne er godkendt af MR-SAM d. 2. juli 2013 og af Nordisk Råds Session d. 30. oktober 2013

- Samarbejde om problemstillinger af grænseoverskridende karakter, som påvirker de nordiske og baltiske lande, såsom organiseret kriminalitet, menneskehandel og miljøspørgsmål.
- Styrkelse af den økonomiske og sociale udvikling, herunder Corporate Social Responsibility (CRS), demografi, parlamentarikersamarbejde og NGO-samarbejde.

Samarbejdets finansiering

Samarbejdet mellem Nordisk Ministerråd og Estland, Letland og Litauen er et samarbejde på områder af fælles interesse og skal finansieres på lige fod. For projektsamarbejde skal en ligelig fordeling (50-50) som hovedregel tilstræbes, mens samarbejde om fælles programmer skal finansieres med udgangspunkt i en BNI-fordeling, som afspejler den relative størrelse af landenes økonomier. De enkelte fælles samarbejdsprogrammer fastlægger størrelsen af deltagerbetaling, der som minimum bør udgøre 30 procent¹.

Kravet om ligelig finansiering kan fraviges i samarbejdet med NGO'er, hvor medfinansiering er en fordel, men ikke et absolut krav.

Monitorering og evaluering af samarbejdet

De nordiske samarbejdsministre har ansvaret for den overordnede monitorering og evaluering af Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen.

Samarbejdsministrene modtager årligt en rapport om samarbejdet fra Nordisk Ministerråds Sekretariat. Denne rapport videreformidles til de nordiske landes udenrigsministerier og Nordisk Råd.

Samarbejdsministrene vil fastlægge behovet for evaluering af samarbejdet. En ekstern evaluering af samarbejdet skal foretages senest 3 år efter retningslinjernes ikrafttræden. Evalueringen skal blandt andet vurdere behovet for en revision af retningslinjerne. De enkelte initiativer og konkrete projekter vil løbende blive monitoreret og evalueret, og erfaringerne vil indgå i udviklingen af det videre samarbejde.

Nordisk Ministerråds Sekretariat vil på et generelt niveau holde de baltiske landes udenrigsministerier samt andre relevante myndigheder orienteret om virksomheden. De baltiske samarbejdspartnere har ansvaret for den faglige rapportering til relevante myndigheder i de respektive lande.

Profilering

Profilering af samarbejdet sker i overensstemmelse med Nordisk Ministerråds generelle profilerings- og kommunikationsstrategier.

Fagministre og samarbejdsministre skal bidrage til øget opmærksomhed og information om de fælles nordiske indsatser i Estland, Letland og Litauen. Denne opgave pålægges tillige ministerrådets sekretariat og institutioner samt kontorerne i de baltiske lande i samarbejde med de nordiske landes repræsentationer, og relevante nordiske og estiske, lettiske henholdsvis litauiske myndigheder.

¹ Enkeltprojekter defineres som enkeltstående initiativer med et afgrænset formål, aktivitetsplan og budget og en afgrænset implementeringsperiode. Fælles programmer defineres som samarbejdsprogrammer, som aftales på politisk niveau mellem Nordisk Ministerråd og de baltiske lande, og som gennem en ansøgningsprocedure uddeler støtte til enkeltprojekter. Fælles programmer har en fælles nordisk-baltisk styregruppe og er ikke nødvendigvis tidsmæssigt afgrænset.